

Leenstelsel funest voor toegankelijkheid hoger onderwijs

dinsdag, 9 februari 2016

Leenstelsel funest voor toegankelijkheid hoger onderwijs

Gisteren presenteerden de Vereniging van Hogescholen (VH) en de Vereniging van Universiteiten (VSNU) de definitieve instroomcijfers van eerstejaars studenten in het hoger onderwijs. Zo is het aantal vwo'ers dat zich heeft ingeschreven voor een universitaire opleiding met 4,9% gedaald. Het aantal eerstejaars hbo-studenten in Nederland daalde met 8,3%. Xandra Hoek, voorzitter van de ASVA studentenunie: 'Deze cijfers laten ons zien dat het leenstelsel de toegankelijkheid van onderwijs drastisch heeft aangetast.'

Opvallend is dat Nederlandse universiteiten het aantal studenten dat na hun vwo-examen gaat studeren met 4,9% zien dalen, terwijl het aantal studenten met een vwo-diploma met 4,3% is gestegen ten opzichte van vorig jaar. Hoek: 'De VSNU probeert de daling van eerstejaars studenten weg te moffelen door de enorme instroom van internationale studenten in de algehele cijfers mee te nemen. Dit is misleidend.' De ASVA studentenunie mist tevens een uitgebreidere doorberekening van mogelijke effecten van de daling, zoals deze wel door de VH is uitgevoerd. Het Centraal Planbureau (CPB) verwachtte een daling van 2,1% procent in de wo-instroom. Xandra Hoek: 'Dat deze daling nu bijna twee keer zo groot is als verwacht, zou genoeg moeten zeggen.'

Ook hogescholen zien een forse daling van maar liefst 8,3%, terwijl het CPB een daling van 2,2% verwachtte in de totale hbo-instroom. De daling is deels te verklaren door de strengere toelatingseisen voor pabo's en het feit dat vorig jaar extra veel studenten nog net voor het leenstelsel aan een studie zijn begonnen. Van de totale daling blijft nog steeds 2,6% over die aan het leenstelsel te wijten is. Hoek: 'De toegankelijkheid van het hoger onderwijs komt serieus in het geding. Studenten die willen doorstromen van mbo of hbo worden het hardst geraakt en daarmee dwarsboomt het leenstelsel de sociale mobiliteit binnen het onderwijs.'

In Amsterdam is de afname van studentenaantallen nog veel extremer. Het aantal eerstejaars studenten op de UvA is met 11% gedaald en de HvA kampt zelfs met een afname van 13,8%. 'Amsterdam is de duurste studentenstad van Nederland en het is nog steeds ontzettend moeilijk om een betaalbare studentenkamer te vinden. Door het leenstelsel wordt studeren in Amsterdam onbetaalbaar', aldus Hoek.

De ASVA studentenunie ziet dat de negatieve effecten van het leenstelsel op de toegankelijkheid en kwaliteit van onderwijs onder de radar worden gehouden. Hoek: 'De instroom van het aantal eerstejaars hbo- en wo-studenten is flink gedaald, er wordt bezuinigd op onderwijs én er wordt al gesproken over het registreren van de studieschuld van studenten. Geen van de beloftes die minister Bussemaker bij het leenstelsel heeft gemaakt, is ze nog nagekomen. We roepen de minister dan ook op hier verantwoording over af te leggen.'